

T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No : 2014/6559

Karar No: 2015/874

Özeti : Davacıların, dava açarken zorunlu olarak bildirilmesi gereken, davalı tarafa ait tebligata yarar adresin nüfus idaresince verilmemesinin hak arama hürriyetine aykırı olacağı hakkında.

Temyiz Eden (Davacı) :

Karşı Taraf (Davalı) : Zile Kaymakamlığı

İstemin Özeti : Tokat İdare Mahkemesinin 15.10.2014 tarih ve E:2013/606, K:2014/608 sayılı kararının; hukuka aykırı olduğu öne sürülerek, 2577 sayılı Yasanın 49'uncu maddesi uyarınca temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince, dosyanın tekemmül ettiği görülmekle yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilmeyerek işin esasına geçildi, gereği görüldü:

Dava, avukatlık mesleğini icra eden davacının, davalıların adres bilgisini öğrenmek için yapılan başvurunun reddine ilişkin Zile Kaymakamlığı İlçe Nüfus Müdürlüğü'nün 27.09.2013 tarih ve 3142 sayılı işleminin iptali ve bu işlemin dayanağı olan 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunun 44'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ile 3. ve 4. fıkralarının Anayasaya aykırı olduğundan bahisle itiraz yoluyla dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesi istemiyle açılmıştır.

Tokat İdare Mahkemesince, dava konusu işlemin dayanağı olan anılan kanun hükümlerinin anayasaya aykırı olmadığına dair Anayasa

Mahkemesi'nin 11.09.2014 tarih ve E:2014/76 K:2014/142 sayılı kararına istinaden davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek mahkeme kararının bozulması istenilmektedir.

Anayasanın, "Hak Arama Hürriyeti" başlıklı 36'mcı maddesinde, "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." hükmüne yer vermiştir.

Öte yandan, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinin Adil Yargılanma Hakkı başlıklı 6'ncı maddesinde, "Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir." ifadesine yer verilmiş, mahkemeye erişim hakkının adil yargılanma hakkının bir unsuru olduğu İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi (AİHM) içtihatlarıyla da istikrar kazanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; avukatlık mesleği icra etmekte olan davacının, müvekkili olan kişiler adına Turhal Asliye Hukuk Mahkemesinde açtığı tapu iptali, tescil, tazminat ve ihtiyati tedbir istemli E.2013/607 sayılı dava dosyasında, davalı konumunda bulunan kişilerin dava dilekçesinde belirtilen adreslerine yapılan tebligatların iade edilmesi üzerine anılan Mahkeme tarafından davacıya çıkarılan muhtıra ile ; "davalıların tebligata yarar açık adreslerini bildirmek üzere 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanun'un 119/2. maddesi uyarınca bir haftalık kesin süre verildiği, bu süre içerisinde eksikliğin tamamlanmaması halinde davanın açılmamış sayılacağına karar

verileceği" hususunun ihbar edildiği, davacı tarafından, anılan Mahkeme muhtırası da eklenmek suretiyle davalıların tebligata yarar açık adreslerinin tarafına bildirilmesi istemiyle Zile Kaymakamlığı İlçe Nüfus Müdürlüğü'ne başvuruda bulunulduğu, anılan başvurunun 5490 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesi (g) bendi ile aynı maddenin 3. ve 4. fıkralarında yer alan düzenlemeler gereğince, istemiş olduğu belgeler için vekillik belgesi sunulmadığı gerekçesiyle reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı, mahkemece anılan kanun hükümlerinin anayasaya aykırılığı ileri sürölerek Anayasa Mahkemesi'ne gönderildiği, ancak Anayasa Mahkemesi'nin 11.09.2014 tarih ve E:2014/76, K:2014/142 sayılı kararı ile itirazın reddine karar verilmesi üzerine, dava konusu işlemin dayanağı olan kanun hükmünün anayasaya uygun olduğundan bahisle davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Somut uyuşmazlıkta, davacının dilekçedeki davalı adres bilgilerine ilişkin eksiklerin tamamlanması için kendisine mahkemece kesin süre verilmesi ve bu süre sonunda söz konusu eksikliğin giderilmemesi halinde davanın açılmamış sayılacağı sonucuyla muhatap olması ihtimali karşısında, söz konusu adres bilgilerine erişimin hak arama hürriyeti ve adil yargılanma hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmakta olup, avukat olan davacının davalıların adres bilgilerini öğrenmek için yaptığı başvurunun reddine ilişkin Zile Kaymakamlığı İlçe Nüfus Müdürlüğü'nün 27.09.2013 tarih ve 3142 sayılı işleminde hukuka uygunluk bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulü ile Tokat İdare Mahkemesi'nin 15.10.2014 tarih ve E:2013/606, K:2014/608 sayılı kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan mahkemeye gönderilmesine, 09.03.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.